

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 080652 18 Rev
Brčko, 11.10.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kaurinović Damjana kao predsjednika vijeća, Kovačević Maide i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja I. L. iz G., P. L. iz U., I. B. iz U. i D. L. iz U., svi zastupani po punomoćniku M. M., advokatu iz B., protiv tuženog B.D. BiH, zastupanog po Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi nalaganja, v.sp. 180.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja I. L., P. L., I. B. i D. L., izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 080652 17 Gž od 27.02.2018. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.10.2018. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija tuženih I. L., P. L., I. B. i D. L. se odbija kao neosnovana.

Obrazloženje

Drugostepenom presudom odbijena je žalba tužitelja, te je potvrđena prvostepena presuda kojom su odbijeni tužbeni zahtjevi koji glase:

1., OBAVEZUJE SE tuženi Brčko distrikt BiH da tužiteljima preda u posjed zemljišne parcele i to: tužitelju I. L. površinu zemljišta od 238 m², koja je označena kao dio k.č. br. ... zv. B. stambena zgrada od 107 m², dvorište od 500 m², njiva 6. klase od 1688 m² i voćnjak 4. klase od 1505 m², upisana u zk. ul. br. ... k.o. U. – Bu., tužitelju P. L. površinu zemljišta od 245 m², koja je označena kao dio k.č. br. ... zv. B. njiva 6. klase od 3145 m², upisana u zk. ul. br. ... k.o. U. – Bu. i tužiteljima I. B., D. L. i I. L. površinu zemljišta od 18 m², označenu kao dio k.č. br. ... zv. Brdo nekategorisani put, ukupne površine od 281 m², upisanu u zk. ul. ... k.o. U. – Bu., a sve kako je to prikazano na skici lica mjesta od 09.05.2016. godine vještaka geodetske struke D. J., te da sa istog zemljišta ukloni asfaltni put i isto vrati u stanje u kome je bilo prije bespravne

gradnje, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

2.TUŽENI SE može osloboditi prethodne obaveze isplatom tužiteljima ukupnog iznosa od 120.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom računajući od dana donošenja presude 20.09.2017.godine pa do dana isplate (facultas alternativa).

3.OBAVEZUJE SE tuženi da tužiteljima, na ime naknade materijalne štete zbog bespravnog zauzeća predmetnog zemljišta, isplati ukupni iznos od 4.727,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom, računajući od dana donošenja presude pa do isplate, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

ODBIJA SE, U CIJELOSTI, KAO NEOSNOVAN.

„II.OBAVEZUJU SE tuženi da tužiteljima, solidarno, isplate troškove parničnog postupka u iznosu od 9.924,00 KM, a sve u roku od 30 dana po pravomoćnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv navedene drugostepene presude tužitelji su izjavili reviziju zbog pogrešne primjene materijalnog prava i zbog povrede odredaba parničnog postupka učinjene u drugostepenom postupku, predlažući da ovaj sud usvoji žalbu tužitelja izjavljenu protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj: 96 o 080652 14 P od 20.09.2017. godine (ispravljena rješenjem prvostepenog suda broj: 96 o P 080652 14 P od 31.10.2017. godine) i tužbu tužitelja usvoji, a tuženom naloži da tužiteljima nadoknadi troškove postupka ili ukine prvostepenu presudu i predmet vrati na ponovni postupak ili ukine drugostepenu presudu i predmet vrati žalbenom vijeću na ponovni postupak.

Tuženi je podnio odgovor na reviziju, s prijedlogom da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu odredbe člana 350. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14- u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) ovaj sud je utvrdio da u postupku pred drugostepenim sudom nije učinjena povreda postupka, a da je materijalno pravo pravilno primjenjeno iz razloga koji slijede:

Tužitelji nisu konkretizovali povredu postupka (zbog koje su izjavili reviziju), a sadržaj revizije upućuje da su tužitelji nezadovoljni činjeničnim zaključcima redovnih sudova, koji ne mogu biti predmet preispitivanja u postupku povodom izjavljene revizije obzirom da se revizija ne može izjaviti

zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (član 349. stav 2. Zakona o parničnom postupku).

U postupku je utvrđeno da je tuženi kao naručilac radova, sa pravnim licem AD „B. P.“ Bi. kao izvođačem radova, dana 28.06.2004. godine zaključio ugovor o izvođenju radova, asfaltiranje puta za mjesto S.; da je prilikom izvođenja radova - asfaltiranja postojećeg puta, izgrađenim preko nekretnina vlasništvo tuženog, put proširen na susjedne nekretnine vlasništvo fizičkih lica, pa tako i tužitelja (utvrđeno putem vještaka geodetske struke, a pobliže navedeno u obrazloženju prvostepene presude); da je ukupna površina zauzetog zemljišta zahvaćena putnim pojasom vlasništvo tužitelja od 501 m²; da se između asfaltnog puta i imanja tužitelja nalazi zeleni pojas sa izgrađenim odvodnim kanalom za oborinske vode; da bi se predmetni put mogao izmjestiti nakon provedene zakonske procedure, što bi iziskivalo znatne troškove, kao i da je trasa spornog puta usaglašena od strane mještana u vrijeme izgradnje puta.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je cjenio da tužbeni zahtjev nije osnovan, koji zaključak kao pravilan u cijelosti prihvata i drugostepeni sud uz obrazloženje da predmetno zemljište u naravi put, predstavlja dobro u opštoj upotrebi, u smislu člana 7. stav 1. tačka a) Zakona o javnoj imovini u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 28/06); pa iako su sporne parcele upisane u zemljišnim knjigama kao vlasništvo tužitelja, obzirom na karakter i izgrađenost spornog zemljišta, te izgrađenu infrastrukturu uz postojeći put, sporni dio je „priraštajem“ postao sastavni dio asfaltnog puta, odnosno putne komunikacije, vlasništvo tuženog čija je vrijednost znatno veća u odnosu na vrijednost zauzetog zemljišta, zbog čega je po sili Zakona (član 25. stav 3. Zakona o vlasništvu) tuženi stekao pravo vlasništva na predmetnom zemljištu.

Prvostepeni sud pravilnim zaključuje da nastali spor treba riješiti primjenom odredbe člana 41. stav 1. Zakona o vlasništvu i drugim pravima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 11/01; 08/03; 40/04 i 19/07 – u daljem tekstu Zakona o vlasništvu), kojom odredbom je propisano da vlasnik može od posjednika tražiti povraćaj individualno određenu stvar, pri čemu je vlasnik dužan dokazati da na stvar čiji povrat traži ima pravo vlasništva, kao i da se stvar nalazi u faktičkoj vlasti tuženog.

Pa, s tim u vezi nadalje zaključuje da tužbeni zahtjevi iz tačke 1 i tačke 2 tužbe, predstavljaju jedan zahtjev (član 291. Zakona o parničnom postupku), obzirom da se zahtjevom traži predaja u posjed zauzetog dijela zemljišta, s tim da su tužitelji voljni da im tuženi umjesto predaje u posjed isplati novčani iznos od 120,000,00 KM. Dakle, radi se o institutu poznatom u pravnoj teoriji kao „*facultas alternativa*“ po kojem je tuženom dato ovlašćenje (a ne obaveza) da se isplatom novčanog iznosa može osloboditi činidbe, u konkretnom slučaju predaje u posjed nekretnina. Prvostepeni sud nije isključio tužiteljima pravo na

naknadu štete za izuzeto zemljište (bez obzira što je o tom izostala odluka nadležnog organa), ali u konkretnom slučaju zahtjevu iz tačke 2. tužbenog zahtjeva se nije moglo udovoljiti iz razloga što taj zahtjev, sa zahtjevom za predaju u posjed čini jednu cjelinu, odnosno ne predstavlja samostalan (eventualni) zahtjev, pa nema mogućnosti odvojenog odlučivanja, bez opravdanosti zahtjeva za predaju u posjed nekretnina.

Kod toga da je tuženi po sili zakona stekao pravo vlasništva na parcelama tužitelja, prvostepeni sud je stava da nije osnovan ni zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 4.787,80 KM, što čini iznos zakupa poljoprivrednog i građevinskog zemljišta (što je u naravi predmetno zemljište), jer kada je tuženi stekao vlasništvo na zemljištu u toku 2004. godine, stekao je pravni osnov za korištenje predmetnog zemljišta, pa samim time nema osnova da se u tom dijelu zahtjevu udovolji ni primjenom odredbi člana 210-219. Zakona o obligacionim odnosima.

Drugostepeni sud je u cjelosti prihvatio i činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, pa kod toga da je predmetno zemljište „priraštajem“, odnosno „spajanjem“ sa nekretninom tuženog, koja u naravi predstavlja put znatno veće vrijednosti u odnosu na sporno zemljište, koje je po svom karakteru van prometa, istog je pravnog stava da je tuženi po samom Zakonu stekao vlasništvo na tom zemljištu (član 25. stav 3. Zakona o vlasništvu), a time nisu ispunjene pretpostavke iz člana 41. Zakona o vlasništvu da se zahtjevu udovolji na način opredjeljen tužbom, pa makar tužitelji i bili upisani kao vlasnici spornog djela zemljišta.

Navodi iz revizije tužitelja u pogledu primjene materijalnog prava su neosnovani, kod nesporno utvrđenih činjenica, da je prilikom izvođenja radova na već postojećoj trasi puta (vlasništvo tuženog) izvršeno proširenje puta (koja nekretnina je zbog svog karaktera van prometa, a izgrađena dijelom od sredstava tuženog, a dijelom od sredstava mještana) tako što su zahvaćeni i dijelovi parcela tužitelja, da je vrijednost putnog pojasa, odnosno vrijednost investitorskih ulaganja znatno veća od vrijednosti spornog zemljišta, pa da je predmetna nekretnina zbog ovog karaktera van prometa.

Pri tome, i po stavu ovoga suda nije od značaja što faktička deposjedacija tužitelja sa spornog zemljišta nije izvršena (zapravo i tužitelji iste koriste kao i ostali mještani) i da nije sproveden postupak eksproprijacije, odnosno da su tužitelji i dalje upisani u zemljišno knjižnim evidencijama kao vlasnici nekretnina. Naime originarnim načinom sticanja svojine po samom Zakonu, stvaranjem nove stvari, pa i nepokretnosti svojina se stiče po sili Zakona, dakle, nastupanjem činjenica i ispunjenjem zakonskih uslova za takav način sticanja, i to u vrijeme nastanka i bez obzira da li je to utvrđeno sudskom presudom (ili odlukom nadležnog organa) jer se može utvrditi bilo kada.

Dakle, kada je predmetno zemljište pripojeno putnom pojasu (vlasništvo tuženog), koje je van prometa i kada faktički čini jednu cjelinu sa zemljištem tuženog, tuženi je po samom Zakonu stekao vlasništvo i na spornom dijelu (član 25. stav 3. Zakona o vlasništvu). Ovo iz razloga što je zemljište tuženog nakon „priraštaja“ spornog zemljišta nastavilo svoju dosadašnju egzistenciju kao putni pojas, dakle ostala je ista stvar kao i do tada (van prometa), samo što je sada veća, bolja i vrednija, a koje zemljište i služi za komunikaciju tužitelja, ali i svih mještana, kao i ostalih građana, pa su redovni sudovi pravilnom primjenom materijalnog prava odbili zahtjev tužitelja, jer nisu ispunjeni zakonski uslovi za predaju predmetnih parcela u isključivi posjed tužitelja u smislu člana 41. Zakona o vlasništvu.

Po ocjeni ovoga suda odbijanjem tužbenog zahtjeva u konkretnom slučaju nisu povrijeđena prava tužitelja na imovinu iz člana II/3K Ustava Bosne i Hercegovine i član 1. Protokola 1. uz Evropsku konvenciju iz svih onih razloga navedenih u obrazloženju drugostepene presude (strana 5 – 6) na koje ovaj sud upućuje, zbog suvišnog ponavljanja.

Slijedom svega navedenog nisu ostvareni razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, kao ni povrede postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti (član 350. Zakona o parničnom postupku), pa je odlučeno primjenom odredbe člana 357. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović